

M'intix anonimu

Il-fiduċja li ma għaziltx

Fi kliem sempliċi: bl-email tiegħek, kulhadd jista' jsir jaf f'sekondi fejn għandek kont, u ġieli wiċċek u ismek. Dan mhuwiex żball: huwa l-internet li qed jaħdem bħas-soltu. Il-mistoqsija mhijiex jekk jistgħux jarawk — jistgħu—, imma lil min int sfurzta tafda. U hemm post wieħed biss mingħajr hadd fin-nofs: li titkellem dirett, minn apparat għal iehor.

Email waħda biss hija biżżejjed. Mhux bilfors tiegħek: ta' kulhadd. Tinkiteb f'numru ta' għodod b'xejn —legali, pubbliċi, disponibbli għal kull min irid ifittixhom— u f'sekondi titfaċċa lista: f'liema servizzi dik l-email hija rreġistrata, ġieli ritratt tal-profil, ġieli isem u kunjom li s-sid jemmen li ma ta lil hadd. M'għandekx bżonn tkun espert tekniku. L-ebda password ma tinkiser. L-ebda reat ma jitwettaq. Dik l-informazzjoni kollha kienet diġà hemm —ippubblikata, irreġistrata jew imxerrda— tistenna lil xi hadd biex iħabbat wiċċu u jiġborha flimkien.

Jithajjar wieħed jaqra dan bħala żball: ksur, negligenza, xi haġa li xi hadd għandu jirraġa. Mhijiex. Huwa l-mod normali kif taħdem il-web miftuħa. Kull darba li tirreġistra għal servizz, timla formola, tippubblika revizzjoni jew tidher f'xi tnixxija ta' dejta ta' xi haddiehor, thalli traċċa. L-ebda waħda minn dawn it-traċċi ma hi serja minnha nnifisha. Il-problema —jekk hija problema— tqum minn meta tghaqqadhom flimkien, u li tghaqqadhom huwa sempliċi.

Hawnhekk hafna nies jiddefendu lilhom infushom bi frazi raġonevoli: «M'għandi xejn x'naħbi», jew «Jiena niehu ħsieb il-kontijiet tiegħi». L-ewwel waħda thawwad l-għażla li tinheba mal-għażla; se nerġġhu niġu għaliha. It-tieni tinjora l-fatt li l-maġġoranza ta' dik it-traċċa ma hallejthiex int: hallieha r-reġistru kummerċjali, is-sit elettroniku li sofra t-tnixxija, l-abitat li tella' ritratt miegħek u bbattek (taggable). L-anonimità fuq l-internet kważi qatt ma hija proprjetà li tippossjedi; hija, fl-aħjar, dlam: il-fatt proviżorju li hadd għadu ma ħabbat rasu jħares.

Sa hawnhekk tkellimna dwar dak li persuna waħda tista' tagħmel fi ftit sekondi, bl-idejn. Issa neħhi lill-persuna. Dak li ilu jipproteġi lill-maġġoranza minna għal snin sħaħ ma kienx l-anonimità, iżda n-nuqqas ta' interess: biex isibuk, xi hadd irid iħabbat rasu biex iħares, u hadd m'għandu ħin biex iħares lejn kulhadd. Dik l-aħħar barriera —l-isforz li thares— hija preċiżament dak li magna m'għandhiex. Sistema awtomatika tista' tagħmel l-istess qsim mhux kontra mira waħda, iżda kontra popolazzjoni sħiħa; mhux darba, iżda mingħajr waqfien; mhux minhabba suspett, iżda b'mod awtomatiku. Dak li qabel kien jieħu sigħat lil investigatur għal kull persuna, issa jsir fuq miljuni f'daqqa, mingħajr ma jiswa ħin jew attenzjoni lil hadd. M'hemmx għalfejn nassumu min ikun irid jagħmel hekk —kumpanija, grupp, Stat—; biżżejjed nifhmu li m'għadx hemm għalfejn tagħzel lejn min thares. Tista' thares lejn kulhadd.

Huwa għalhekk li «jistgħu jsibuni?» hija l-mistoqsija żbaljata. It-tweġiba hija iva, u se tkun hekk dejjem aktar. Il-mistoqsija utli hija ohra: lil min, u kemm, jien sfurzta nafda biex ngħix konness? Għaliex hekk hu dak li verament tagħmel kuljum, kważi dejjem mingħajr ma taħseb. Tafda li s-servizz fejn tirreġistra se jżomm id-dejta tiegħek sew. Tafda li l-operatur tiegħek mhuwiex se jisma' t-telefonati tiegħek. Tafda li l-applikazzjoni tal-messaġġi li kulhadd juża —ejja ngħidu WhatsApp— tagħmel dak li tgħid li tagħmel. Tafda s-server fin-nofs, il-kumpanija li tmexxi, il-pajjiż fejn jinsab, l-għodda b'xejn li xi hadd poġġa fuq in-netwerk. Kull waħda minn dawk il-holoq hija deċiżjoni ta' fiduċja. Id-differenza hija li kważi ma hadt l-ebda waħda minnhom b'mod

konxju: ġew inkluzi. Lil dawk il-ħoloq li jinżammu bejnek u l-persuna l-oħra jsejħulhom, fil-lingwaġġ tagħhom, intermedjarji ta' fiduċja; l-isem jimporta inqas mill-idea li qegħdin hemm, u li huma ħafna.

Hemm mod onest kif tiċċekkja dan kollu: aġmlu miegħek innifsek. U m'għandekx bżonn li nagħtuk xejn. Iftaħ il-browser tiegħek, ikteb tlieta jew erba' kelmiet —xi haġa bħal «x'jaf l-internet dwar l-email tiegħi»— u l-istess web tpoġġilek l-ghodod quddiemek. Dik il-faċilità hija, minnha nnifisha, nofs it-tweġiba: jekk int issibhom f'għaxar sekondi, kulhadd jista' jsib dak li qed jgħidu dwarek.

Aħna ma noffrulekx lista min-naħa tagħna, u dan huwa intenzjonat. Li kieku konna nagħtuha lilek, ikollok tafda fina: li għażilna sew, li dawk il-paġni se jibqgħu ta' min jafdahom f'ħames snin, li wara l-ebda waħda minnhom m'hemm —illum jew għada— xi hadd b'intenzjonijiet ħżiena. Ma nistgħux inwiegħdu dan għal paġni li ma nikkontrollawx, u nippreferu ma nagħmlux wegħda li ma nistgħux inżommu. Huwa, eżattament, dak li jtkellem dwaru dan l-artiklu. Imma li tfittixha int stess għandu prezz: il-mutur tat-tfittixija ma jiddistingwix x'inhu legittimu min-nassa. Li twaqqaf paġna li timita għodda vera, titolbok l-email tiegħek u żżommha huwa faċli ħafna. Għalhekk, qabel ma tikteb xi haġa mkien, għandek tkun taf kif taqra indirizz.

Nota — aqra indirizz qabel ma tafdah. Paġna falza tista' tikkopja kull tikka tal-paġna vera; l-unika haġa li kważi qatt ma tista' tkun falza hi l-indirizz tagħha. Qabel ma tikteb xejn fuq sit, aqra l-bar tal-indirizz, mhux il-paġna. L-isem li jikkmanda huwa dak l-eqreb lejn ix-xellug tal-aħħar parti (.com, .org, .mt): f' bank-sigur .sit-stramb .top, is-sid veru mhuwiex il-bank tiegħek, huwa sit-stramb .top. Oqgħod attent għal ittri mibdula (0 minflok o), kliem miżjud, singijiet (hyphens) fejn ma tistennihomx, u tmiem strambi. Il-katnazz u l-https sempliċement ifissru li l-konnessjoni hija kriptata —mhux li s-sid huwa onest—: qarraq wkoll għandu katnazz. U l-ewwel riżultati mmarkati bħala «riklam» jinsabu hemm għax xi hadd ħallas, mhux għax huma ta' min jafdahom. Kull waħda minn dawn il-verifiki, fil-qalba tagħha, hi l-istess mistoqsija: kemm nafda f'dan l-indirizz, u għaliex?

F'dan il-punt, tajjeb li niddeskrivu l-oppost ta' dan kollu: stazzjon mingħajr intermedjarji. Żewġ persuni, waħedhom fuq muntanja, qed jtkellmu. M'hemm l-ebda pustier, l-ebda swiċċbord, l-ebda server, l-ebda kumpanija, l-ebda pajjiż fin-nofs. U xorta waħda, innota: l-fiduċja ma tisparixxix anke hemm. Jekk tgħid sigriet lill-persuna l-oħra, qed tafdaha. Din il-fiduċja ma tistax titneħħa —u m'hemmx bżonn tagħmel hekk—, għax hi l-unika waħda li verament għażilt: int taf lil min tafda, u għaliex.

Dak li m'hemmx fuq il-muntanja hu dak kollu l-ieħor. M'hemm hadd fin-nofs. U dan l-uniku mudell, mhux ieħor, li jista' jiġi riprodott b'mod onest fil-qasam diġitali: stazzjon dirett minn apparat għal ieħor, mingħajr xejn u hadd fit-triq. Ma jneħħix il-fiduċja —dan ikun gidba—; inaqqas l-intermedjarji. Iħallik waħdek bl-unika fiduċja inevitabbli, dik li inti stess għażilt. Din hi, bil-mod, l-arkitettura li minnha qed niktbu dawn il-paġni; imma l-argument jgħodd waħdu, min irid ikun li benah.

Mela le, m'intix anonimu, u probabbilment qatt m'int se terġa' tkun. Imma din qatt ma kienet il-battalja li tgħodd. Hadd ma jista' jgħix —jew jikkonnettja online— mingħajr ma jafda lil xi hadd; min jipprova mhux aktar hieles, hu sempliċement aktar waħdu. Il-maturità mhijiex in-nuqqas ta' fiduċja, li hi biss forma oħra ta' ingenuwità. Hi li tkun esiġenti: li tkun taf lil min qed tafda, kemm, bi skambju ma' xiex, u —fuq kollox— li tkun taf meta qed tafda lil xi hadd mingħajr ma ddeċidejt int.

Kważi xejn f'din il-ħajja mhu abjad jew iswed; kważi kollox qiegħed fil-griz ta' bejniethom, u li titgħallem timxi f'dak il-griz hija parti kbira minn dak li jfisser li jkollok ġudizzju tajjeb. L-unika eċċezzjoni hi dik li tiġi magħmula sew mill-fabbrika: dak li, minħabba kif inhu ddisinjat, ma jitlobkx tafda f'xi hadd ieħor għajr il-persuna li diġà ddeċidejt li titkellem magħha. Il-kumplament —il-kumplament kollu— hu biss kwistjoni ta' kemm, u f'min.

Nota editorjali: meta dawn il-Cuadernos isemmu kumpaniji jew prodotti, mhux biex jakkużaw. Dawk li jibnuhom jagħmlu xogħol li miljuni ta' nies jużaw u japprezzaw. Dak li qed nindikaw huwa strutturali — il-mudell, mhux il-marka. Il-marki jidhru bħala eżempju għax huma dawk li l-qarrej jagħraf.

Sorsi u aktar qari

- OSINT (intelligence minn sorsi miftuħa) — il-ġbir ta' informazzjoni minn dejta li diġà tinsab miftuħa għall-pubbliku; mhuwiex intrużjoni jew spjunaġġ.
- Reglmento (UE) 2016/679 (RGPD) — dwar l-ipproċessar ta' dejta personali, inkluż il-ġbir ta' dejta li kienet pubblika b'mod individwali.
- Reġistri pubbliċi (kummerċjali, ġudizzjarji, tal-proprjetà) — sors legittimu u abbondanti ta' informazzjoni personali fi kważi l-Ewropa kollha.
- F'din l-istess kollezzjoni: in-notamenti dwar l-iċċifrar minn tarf għal tarf u «Dak li firma ma tistax tirranġa» jizviluppaw l-istess idea minn perspettiva oħra.

[← Preċedenti Dak li firma ma tistax tirranġa](#)

Letturi riċenti

- [Riflessjoni · 27 ta' Mejju 2026 Dak li firma ma tistax tirranġa](#)
- [Analiżi · 26 ta' Mejju 2026 Privatezza reali vs apparenti: il-mistoqsijiet li jaqbel li tistaqsi lilek innifsek](#)
- [Analiżi · 25 ta' Mejju 2026 Self-hosting bħala prattika professjonali](#)

Ħu dan l-artiklu miegħek kull fejn għandek bżonnu.

[↓ Markdown](#) [↓ Test sempliċi](#) [↓ PDF](#)

Il-fajl se jitniżżel fuq it-tagħmir tiegħek. Minn hemm tista' ssalvah, timportah f'Solo2 jew taqsmu kull fejn tixtieq. Cuadernos ma jiddeċidix id-destinazzjoni għalik.

Sigill tax-xama' · SHA-256 b88667c5344c0bf9764c0604bc6ba33e0a1adad66eee9361e27e92097b9b41e6

[Karatteristiċi](#) [Aħbarijiet](#) [Blog](#) [Għajnuna](#) [Dwarna](#) [Kuntatt](#)
[Trasparenza](#) [Verifika](#) [Privatezza](#) [Kundizzjonijiet](#) [Cookies](#)

Cuadernos Lacre · Publikazzjoni ta' [Menzuri Gestión S.L.](#) · miktuba minn R.Eugenio · editjata mit-tim ta' [Solo2](#).

Dan is-sit ma jużax cookies. Kulma jgħabbi l-browser tiegħek huwa miktub jew issorveljat minna u ospitat fuq is-servers Ewropej tagħna: il-kontatur anonimu taż-żjarat (Umami, awto-ospitat) u l-minimu JavaScript meħtieġ għas-selettur tal-lingwa u għall-preferenza tiegħek ta' tema ċara jew skura, li tinzamm fuq it-tagħmir tiegħek stess. L-ebda riżorsi minn kumpaniji esterni, l-ebda trackers, l-ebda profiling, l-ebda qsim ta' data. Jekk trid issegwina: [RSS](#).